

LEEUWARDER

D I N G S D A G

C O U R A N T.

den 16 MAART.

AMORTISATIE SIJNDICAAT.

De Agent van het Domein te Leeuwarden, belast met het beheer van de Grooten Weg der 1 klasse in de provincie Vriesland, brengt door deze ter kennis van het Publiek, dat de *Valbrug* gelegen over de *Palsloot* te *Akkrum*, in den Grootten Weg der 1 klasse no. 1, tusschen *Leeuwarden* en de *Overijsselsche grenzen*, uithoofde van derzelver vervallen staat, tot voorkoming van ongelukken, is weggenomen, en voorloopig door *eene vlakke houten brug* is vervangen geworden; door welke omstandigheid de *Scheepvaart* op het voormelde punt, thans gesloten is, doch weder geopend zal worden zoodra de aldaar nieuw te leggende *Draai- of Valbrug* zal zijn in orde gebragt.

De Agent van het Domein voornoemd,
C. A. M. BUSCHMAN.

N E D E R L A N D E N.

's GRAVENHAGE, den 9 Maart. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, zijn de beraadslagingen over de petitiën voortgezet. Eenige leden, als de heeren *Luijben*, de *Secus*, de *Stassart* enz. wilden de petitiën ter griffie nedergelegd hebben; doch de heer baron *Rengers* beweerde het tegendeel en sprak bij die gelegenheid de volgende Redevoering uit:

Voor den vreemdeling, die hetgeen bij ons omgaat, niet dan door sommige dagbladen kent, moeten wij een zonderling schouwspel opleveren. Wij worden geregeerd door eenen Vorst, die onvermoeid werkzaam is in de bevordering van het geluk zijner onderdanen, die zich in alle zijne daden geen ander doel dan dat geluk voorstelt, en die door vreemde Staatsmannen de wijste Vorst van Europa is genoemd; en in een menigte petitiën wordt geklaagd, dat onder zijn bestuur daden van geweld zouden zijn gepleegd en inbreuken op de Grondwet gemaakt.

Geen Vorst heeft immer beginselen beleden, meer gunstig voor ware vrijheid, en echter wordt in die petitiën over onderdrukking geroepen.

Wij leven onder eene Grondwet, die, op echt liberale beginselen gegrond, gelijke bescherming aan alle godsdienstige gezindheden verzekert; en de gezworen vijanden van verdraagzaamheid en van liberale beginselen verketteren die Grondwet niet, maar roepen dezelve in.

De Koning der Nederlanden is voor ieder zijner onderdanen gemakkelijk te naderen, ja gemakkelijker als vele ambtenaren in andere landen voor hunne geadministreerden; nimmer blijft een schriftelijk verzoek aan hem gerigt onbeantwoord; en desniettemin worden een aantal petitiën over onderverp, welke geheel of ten deele van zijne beslissing afhangen, aan de Staten-Generaal gerigt, zelfs zonder dat men vooraf beproefd heeft, of, en in hoe verre, men bij den Vorst gehoor zoude kunnen vinden.

Voor den vreemdeling moge dit zonderling schijnen, — voor hem die de zaken van meer nabij beschouwt, is hier niets onverklaarbaars, niets duisters in. Het is zeer gemakkelijk van dit alles de oplossing te vinden.

Eene Grondwet die, wat men overigens van dezelve denken moge, door een ieder moet worden beschouwd als gesteld in den geest, althans met het doel om zoo wel godsdienstige als burgerlijke vrijheid te waarborgen; — eene Grondwet die aan den Koning de zorg opdraagt, dat alle godsdienstige gezindheden zich houden binnen de palen van gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat; — eene Grondwet, die het openbaar onderwijs maakt tot een aanhoudend voorwerp van de zorg der Regering; eene zoodanige Grondwet moest heftige tegenstrevens vinden in hen die verdraagzaamheid voor eene zoodanige laauwheid houden, die nimmer zullen dulden, dat aan een ieder het regt worde verzekerd van te denken zoo als hij wil, die zich boven alle menschelijke wetten verheven achten, die het regt om onderwijs te geven beschouwen als hun erfdeel, en die de verlichting schuwen als hun' ergsten vijand.

Heftig wierd dan ook de Grondwet zoo vóór als bij de invoering aangevallen. Vele kunstenaars werden gebezigd om die invoering te verhinderen, en nadat dezelve had plaats gehad, trachtte men het nieuw opgerigt gebouw door allerlei middelen te ondermijnen. Mannen, met een eertiedwaardig karakter bekleed, schetsten het alleggen van den eed op de Grondwet als eene daad van ketterij, waardoor men zich de straffen des hemels hier en hierna maas waardig maakte. Niets werd onbeproefd gelaten om die gehaate Grondwet in een afschuwelijk licht te plaatsen. — Dan men bemerkte dat deze openlijke aanvallen niet veel, althans niet genoeg vermogten, en men veranderde van systema. Men konde immers met veel meer hoop op goed gevolg den geest van de Grondwet ondermijnen, wanneer men den schijn aannam van alle vijandschap tegen dezelve afgelegd te hebben. Tien openlijke vijanden kunnen niet zoo veel afbreuk doen, als een enkele onder het masker van eenen vriend.

Men besloot dan de Grondwet in te roepen, behoudens het regt om dezelve naar willekeur te verdraaien. Van daar dat men in dagbladen, in petitiën en elders, stellingen hoort verdedigen, die geheel strijdig zijn met den geest der Grondwet, en dat door lieden die zich voordoen als verdedigers van dezelve. Van daar die zonderlinge uitlegging van sommige artikelen van dezelve, waardoor men dezelve laat zeggen, juist het tegendeel van hetgeen er wezenlijk geschreven staat. Zoo beweren ook die lieden, om slechts een voorbeeld te noemen, dat het eerste gedeelte van artikel 226 van de Grondwet: „Het openbaar onderwijs is een aanhoudend voorwerp van de zorg der Rege- ring,” zeggen wil „de Regering vermag zich met het onderwijs niet te bemoeien.” Want wat beteekent anders de onbepaalde vrijheid van onderwijs, welke men begeert?

Door in schijn de verdediging van de Grondwet op zich te nemen, plaatste men zich op veel gunstiger grond. Behalve dat men veel gemakkelijker den geest daarvan konde ontzenuwen, was het minder moeilijk de maatregelen van de Regering, die niet met de bedoelingen van de factie overeenkwamen, in een hatelijk licht voor te stellen en te bestrijden, daar men door middel van eene gedwongene uitlegging dezelve als strijdig met de Grondwet deed voorkomen. Men konde bij de opvolging van dit systema nog een doel bereiken, namelijk, men baande den weg voor eene vereniging met die lieden, die zich voordeden als voorstanders van de liberale beginselen. Nu waande men dat het tijd was zijne krachten te beproeven, en men ving aan petitiën te laten teekenen.

Deze petitiën, waarin met veel ophef gewaagd werd van hetgeen men noemde de grieven van de natie, moesten te gelijker tijd dienen tot verenigingsleus voor alle diegenen die met de tegenwoordige orde van zaken niet te vreden waren, en als een middel om de Regering te doen zwichten voor hetgeen men wilde doen doorgaan voor de uitdrukking van de openbare meening. De petitiën moesten daarom door zoo vele onderteekeningen bedekt worden als mogelijk, en geene kunstenaars, geene lieden, niets wierd er gespaard, om vele handteekeningen te verkrijgen. Het was onverschillig of derzelver inhoud den toets van een eenigzins aandachtig onderzoek konde doorstaan; of hetgeen de Regering ten laste gelegd wierd in waarheid bestond; of de zoogenaamde grieven geheel of gedeeltelijk waren uit den weg geruimd: de petitiën moesten ook niet aan den Koning gepresenteerd worden. Het was immers zoo zeer niet te doen om te verkrijgen wat men scheen te vragen. Er moest een oproer-teeken zijn, er moest gerucht gemaakt worden. Dit was het voornamelijk doel.

Geloof niet, Edel Mogende Heeren, dat, zoo ik in het algemeen de petitiën, over welke U Edel Mogenden nu is rapport gedaan, houde voor het werk van dweeperij en muiltucht, ik alle onderteekenaars van hetzelfde als dweebers en oproermakers beschouw. Ik wil gelooven dat er onder dezelve vele zijn die de petitiën ter goeder trouw hebben onderteekend; ik wil gelooven dat het overgrootste deel der onderteekenaars, aan welke men zich niet de moeite gegeven heeft uit te leggen wat men hen liet teekenen, of die, zelfs met zoodanige uitlegging, niet in staat waren het te begripen geen kwaad bedoeld hebben. Maar hoewel zeer weinigen ten deze met een boos opzet mogen zijn te werk gegaan, zoo houde ik het er voor, dat de tegenwoordige petitiën hunnen oorsprong verschuldigd zijn aan dweeperij, zucht tot ondermijning van het wettig gezag, onverdraagzaamheid en helse begeerte naar onrust en tweespalt.

Laten wij ons wachten om door eenigen buitengewonen maatregel ten opzichte van deze petitiën, het onderteekenen van meerdere aan te moedigen. Elke andere beslissing van U Edel Mogende dan het overgaan tot de orde van den dag moet het kwaad verergeren.

Ik noem het een kwaad, Edel Mogende Heeren! Ja het is in mijn oog een groot kwaad, niet omdat ik bevreesd zoude zijn, dat de Regering van het goede spoor zoude afgebragt worden, door de onderteekening, hetzij met namen, hetzij met kruisen, van eenige honderden personen van alle standen, van beiderlei kunne, volwassen of niet, en allen nagenoeg even onbevoegd om te beoordeelen wat zij onderteekenen. Maar het kwaad is gelegen in de lieden en ondeugende middelen, die gebezigd worden om de onderteekening te verkrijgen, en die leiden om de ingezetenen op te zetten tegen het Bestuur; om hun diens te maken, aan dezen dat hun geloof, aan genen, dat de vrijheid

bedreigd wordt; om hen tot onverdraagzaamheid aan te zetten; om twist en tweedracht onder hen te zaaijen, ja zelfs om den vrede van tot dus verre gelukkige huisgezinnen te verstoren.

Wachten wij ons, Edel Mogende Heeren! om aan dit kwaad eenig verder voedsel te geven, maar laten wij veelere, door over te gaan tot de orde van den dag, aan die weinigen, die het kwaad voor hebben, toonen dat zij bij ons geene medewerking te wachten hebben, en diegenen, die geen kwaad bedoelden, doen zien, dat zij gedwaald hebben, en voortaan de behandeling van punten van staatsregt, van wetgeving, en in het algemeen, van publieke zaken, moeten overlaten aan diegenen, die bij de Grondwet daartoe geroepen zijn.

Zitting van Woensdag den 10 Maart.

In de zitting van heden, hebben de volgende leden bij de discussien der verzoekschriften gesproken, de heer *Sijpkens*, van *Genechten*, *Taintenier*, van *Lijnden van Hoevelaken*, de *Brouckere*, *Angillis*, van *Dam van IJssel*, *Surler de Chokier*, van *Sasse van IJssel*, *Fallon*, *Barthélémy*, van *Reenen* en van *Foreest*.

Zitting van Donderdag den 11 Maart.

In deze zitting zijn de beraadslagingen over de rapporten van de commissie tot de verzoekschriften voortgezet en geëindigd.

Daarbij hebben nog het woord gevoerd, de heeren: de *Gerlache*, *Repelaer*, *Le Hon*, *Frets*, *Byleveld*, de *Celles*, de *Jonge*, *Luzac*, van *Alphen*, van *Boelens*, *Geelhand della Faille*, *Gockinga*, *Donker Curtius*, *Layben*, *Liedel de Well* en *Pijcke*.

Bij hoofdelijke stemming is vervolgens, overeenkomstig het voorstel van de commissie tot de petitiën, met 88 tegen 11 stemmen besloten, dat de verzoekschriften tot herstel der grieven ter griffie zullen worden nedergelegd, en dat de rapporten der commissie zullen worden gedrukt.

De leden die gestemd hebben voor het overgaan van de orde van den dag, zijn de heeren:

Donker Curtius, van *Asch van Wyck*, van *Boelens*, van de *Kastele*, *Rengers*, *Frets*, van *Wickevoort Crommelin*, van *Lynden van Hoevelaken*, van *Sytzama*, van *Foreest* en *Sypkens*.

De zitting wordt opgeheven en gadjourneerd tot Dingsdag, als wanneer de beraadslaging over het Wetboek van Strafvordering zal worden geopend.

LEEUWARDEN, den 15 Maart. Naar men verneemt, heeft het Z. M. behaagd, bij besluit van den 1 dezer, eenige gunstige bepalingen daar te stellen, in het geïde-lijk belang der officieren van de zeemagt, bijzonderlijk van diegenen, welke zich in dienst buiten 's lands zullen bevinden; zoo wel omtrent de betalingen der vaste- als zeetractementen, en het verleen van een voorschot, wanneer zij worden geplaatst of tot het doen van commissien geëmployeerd; door welke beschikkingen zij in staat geraken hunne zaken of zelve te administreren of te doen administreren, zonder zich door hooge interest of levensverzekeringen te moeten bezwaren.

De verdedigers van de heeren *de Potter*, *Tielemans*, c. s. hebben op de griffie van het gerechtshof te Brussel kennis genomen van de stukken. Men zegt, dat dezelve, onder anderen, bestaan uit 81 brieven van den heer *de Potter* aan den heer *Tielemans*, en uit 45 brieven van den heer *Tielemans* aan den heer *de Potter*.

M E N G E L W E R K.

EEN BLIK OP NEDERLAND.

(Getrokken uit eene nog niet in het licht gegevene Verzameling, getiteld: OUD EN NIEUW, QORSRONKELIJK EN NAGEVOLGD.) (*)

„Luide heeft zich, in Duitschland, Spanje en elders, de volksstem doen hooren, toen voor Europa de tijd was gekomen, om het juk der dwingelandij af te werpen. Die volksstem echter duidde, met de omverwerping des juks, ook de vestiging van grondwettige instellingen aan als het doel, waarom men zich in het algemeene kamp- perk begaf. — Pruisen, Saxers, Wurtembergers, Hessen en vele onderdanen van mindere Staten, begrepen, dat zij voor vrijheid en onafhankelijkheid, en daarom regen overheersching en willekeur moesten strijden. Koninklijke beloften werkten veelal, bij hen, niet minder dan het gevoel van doorgestaan leed; terwijl het laatste, opge- worden door hoogdravende manifesten, en schrandere vereniging van Godsdienst, burgerlijke welvaart, volkschaat, en van al wat zwaar kon wegen bij het algemeene, ook de Russen en Oostenrijkers gemakkelijk, en deels zelfs met geestdrift, in Frank- rijk voerde. De een vond eenen steun in den ander; de Spanjaarden en Portugezen vonden die, destijds, gelijk meermalen, in de Britten, en schier allen deelden in de heilige zaak, zoodra de overwinning hen nabij kwam, en zonder dat zij zich, door de zorg voor een eigen beheer, of voor de moeilijke herkrijging van een geheel vernietigd volksbestaan, behoeften te laten wederhouden.”

„Nederland echter was een gedeelte van het Rijk des dwingelands, dat, met des- zelfs troepen en tollenaars bezet, altijd voor zijne invallen en geweldenarijen bloot stond; geen eigen bestuur, leger of schakist kon aanwijzen, en niet zoo spoedig op eenige belangrijke hulp van de verbondene Mogendheden kon rekenen.”

„Meer luide alzoo, dan overal elders, sprak de volksstem in ons Vaderland, toen het huis van Oranje werd ingeroepen, in de tegenwoordigheid der Fransche Ambtena- ren en Soldaten, en zonder eenig voorafgaand onderzoek naar de betrekking, welke aan het hoofd van dat huis zoude moeten worden opgedragen. Oranje weder te be- zitten dit was de Natie genoeg. Niet slechts de oude aanhangers van dat Stamhuis, maar ook de vroegere vijanden van hetzelfde, begeerden het schier onvoorwaardelijk terug; want allen hadden geleerd, dat het welzijn des Vaderlands niet van dat Huis is af te scheiden. De wijze van toekomstig beheer zoude een punt worden van na- dere beraadslaging.”

„Deze opmerking slaat nogtans meer bijzonder op Noordelijk Nederland. Het door vele Vorsten geliefkoosde, maar door Napoleon verder dan door anderen getrokken stelsel, om over andere landen naar goedvinden te beschikken, bepaalde de toewijzing van Zuidelijk Nederland aan het Huis van Oranje; en wij wagen het niet, hen, die sedert twee eeuwen geen volksbestaan meer hadden, vergeving aan te bieden voor hun ge- drag in 1813 en 1814, doch bewonderen hun gedrag in 1815. Onbepaald gelaten, op wien zich de vrijwillige keuze der Belgen zoude hebben gevestigd, geven wij alleen in bedenking, of de gemelde daad van toewijzing alléén, niet geschikt ware, om een volk, dat trouwens met den nieuwen Landsheer onbekend, en van hem in Godsdienst verschillende was, tegen dezelve in te nemen.”

„De volksgeest kon derhalve in België niet zijn, immers niet dadelijk worden, hetgeen hij noodwendig in de oude Vereenigde Nederlanden was.”

„Alleen een zoo wijs gedrag als dat van onzen Koning en een zoo groote helden- moed als die zijns Zoons, kon dien geest aan wijzigingen, ten voordeele van zijn Huis, ondergeschikt maken. In het Noordelijk gedeelte van Nederland omving de bestaande algemeene liefde des Volks, Oranje en deszelfs Geslacht. In het Zuidelijk gedeelte moest Oranje trachten die liefde te verwerven.”

„Er bestaat derhalve bij ons een volksgeest; en zelfs niet enkel bij de deftige en beschaafde burgerij, die wij de kern der Natie noemen, maar ook bij de overige en vooral de mindere klassen. Trouwens, nimmer heeft een volk meer overeenstemming in denkwijze, en meer deelneming in den voorspoed des Vaderlands aan den dag ge- legd, dan het echt Nederlandsche in 1813 en 1814. En deze eenstemmigheid en har- telijke deelneming, schoon thans minder zichtbaar, bestaat nog. De harten der burgers

(*) Wij gelooven onzen lezers, die den Koning en het Vaderland waanzachtig lief- hebben, met de mededeeling van dit reeds vóór 5 jaren gestelde stukje geene onrecht te zullen doen, daar hetzelfde ons voorkomt, bij de beoordeeling der publieke zaken, op dit oogenblik, niet alle waarde te hebben verloren. Het behoort tot het voor- heen, maar, zoo als het wel eens door de *Noordstar* wordt toegelicht; — en, dit voorheen moet, ons ziens, even min geheel worden uit het oog verloren, als het voortaan, dat, o. a., onlangs, tot stof voor de *Nederlandsche Gedachten* heeft ver- strekt, en, kort daarna, door de *Nederlandsche IJfegschaal* gewogen is! —!

R E D A C T I E.

zijn nog aan hunne vrijheden, het overgebleven kenmerk van de schoonste tijden der Republiek, maar ook nog aan het regerend Geslacht verknocht; en men heeft te regt meermalen de opmerking gemaakt, dat telkens, *wanneer*, en overal *waar* Oranjes lof en Nederlands grootheid vermeld worden, het daverend handgeklap tot bevestiging en goedkeuring en het medegevoel der menigte; en dat ook de Dichter dan eerst den roem inoogst van een echt Vaderlandschen Dichter te zijn, als hij de eigendommelijke liefde des Volks voor het Vorstelijk huis op edelen toon bezingt; zoodat de oudste onzer Barden in de daad de tolk was van de volksstem, toen hij zich aldus in krachtige taal hooren deed."

"Door eeuwen, trotsch op roem en heil in 's lands Historie,
"Door bittere ervaring, duur voor ramp en schand gekocht,
"Heeft de Almagt zelf bestit, dat Neêrlands bloei en glorie
"Voor eeuwig aan 't bezit van Nassau is verknocht."

"Gelijke deelneming in de welvaart des lands, bestaat er intusschen ook in België, maar de algemeene begrippen loopden aldaar niet in een zelfde punt te zamen. Bijna iedere verandering, elke nieuwe wet, werd daar aanvankelijk beschouwd als te zijn daargesteld in het belang des Noordelijken deels, en Godsdienst, taal, fabriekwezen of gebruiken, werden dikwerf met ijver aangegrepen, om het vernederende eener zoogenaamde inlijving van België bij Holland, of eener gewaande opoffering van eigene aan andere belangen te betoogen. Zelfs, niettegenstaande de voordeelen, welke het tegenwoordig Gouvernement aan België bezorgt, zoo als eene beschaafde taal, een meer algemeen en beter onderwijs, herstel van gebouwen, voor de Eeredienst bestemd, inrigtingen van Weldadigheid, bevordering der Fabrieken, verheffing van Brussel tot eene der Koninklijke Residentien, enz., en niettegenstaande de verlichte en edele pogingen van onderscheidene voorgangers des volks, worden er nog tegenwoordig vele van het Gouvernement afkeerige gevoelens bij enkele Belgen gevonden; waartoe het geschrift van twisgrage journalisten, ook op Franschen bodem, van tijd tot tijd, veel heeft bijgedragen. Want, gelijk dierste en bedillieke Recensenten, wier getal de zedige en juist oordeelende overtreft, met eene zwarte kole merken den genen, die van hunne denkwijze verschilt, en zelfs den man, met wien zij zich niet openlijk durven meeten, tot walgens toe, met zoogenaamde aardigheden, ontbloeit van alle Attisch zout, bemoeijelijken; zoo ook, doch met heilloozer gevolg, trachten deze onkundige en kwaadwillige bladschrijvers, door hunne laffe of gewaagde spotterijen, vergift te storten in de harten der burgers, die anders en beter denken dan zij, en doen zij alzoo de Vaderlandsliefde en het geduld dier burgers eene soms gevaarlijke proeve ondergaan. Ongelukkig intusschen de vele Franschen en weinige Belgen, wier ligtgeloovigheid hen aan oproertaal doet hechten. Zij streven met den oproerschrift, die gevaarlijker doch ook rampzaliger wordt dan den verwaandsten Recensent, niet alleen der verachting, maar ook het verderf te gemoet. En de algemeene geest, hoezeer die ook nog dient te worden gelouterd, zal niet ligtelijk meer vervreemden."

"Wat overigens betreft de Noord-Nederlanders, welke nimmer eene zoo duurzame welvaart genoten, als in die tijdperken hunner Geschiedenis, wanneer zij eenen Vorst uit het huis van Oranje in hun midden mogten aanschouwen, en die, bij het waarnemen der pogingen van de verschillende omwentelingsgezinden hunner natie, geene andere resultaten dan tweedragt, vijandelijke overheersching, armoede en allerlei rampen bemerkten, deze zijn schier het zorgen moede geworden, en hebben misdien de besturing der algemeene zaken, op welken voet dan ook, volgaarne aan den Koning overgelaten."

"Zoo zeker als het dus is, dat zelfs de Grondwet, welke ons thans beheert, de goedkeuring der Belgen, over het algemeen, niet heeft mogen wegdragen, zoo zeker is het, dat de Vorst onzer keuze, bij het aanvaarden zijner regering, in de oude Vereenigde Nederlanden, moest verklaren, zonder Grondwet, de teugels van het Bestuur niet te zullen aanvaarden. Eene trek, welke dien Vorst op het hoogst vereert, en welke ons, aan de eene zijde, wel wederhoudt voort te prediken, dat de aangenomen Majesteit van onzen Koning, in omstandigheden, gelijk die van 1813, 1814 en 1815, juist *deugd*, en deszelfs toegeëigende luister *Vaderlandsliefde* genoemd moet worden, (†) maar ons, aan eenen anderen kant, dringend noopt, de liberale denkwijze van dezen onzen Koning te huldigen, en der Natien, als een groot voorbeeld, aan te bevelen. Eene Stadhoudelijke Regering was, in 1813, onbestaanbaar met de veranderde gesteldheid des Volks, en met die der buitenlandsche magten. (§) Het was dus eigenlijk geene deugd, zich van Majesteit te omringen, geene Vaderlandsliefde, zich luister toe te eigenen, wanneer de Engelsche Staatskunde, en onze veranderde in- en uitwendige betrekkingen, die toeëigening gebiedend voorschreven, — maar het was deugd, een *onbepaald* gezag te weigeren, toen de gelegenheid zich aanbood, het-zelve daar te stellen; maar het was Vaderlandsliefde, eenen *constitutionelen* vertegenwoordigenden Staatsvorm tot eene voorwaarde, bij het aanvaarden der teugels van het Bestuur, te stellen, toen de ware ontwerpers van het Koninkrijk der Nederlanden hunne voorwaarde aan het niet terugkeeren tot den gemeenebestelijken vorm hadden weten te verbinden; ja, het was de echte liberale geest, die gelijkheid van regten, en vrijheid van schrijven en spreken, tot beginselen voor de nieuwe Grondwet aanwees, en zich daarbij verheven toonde boven de zwakheid van dat geen te willen schenken, hetgeen de Natien regt hebben te vragen, en zulks op een tijdstip, toen de Natien in de daad niets vorderden, maar, vol vertrouwen in hunne aanvoorders, en op de grootmoedige toezeggingen van dezen, alles hoopten en alles verdienden."

"Het edele gedrag onzes constitutionelen Konings, heeft intusschen nog meer versterkt de neiging der Noord-Nederlanders, om alles aan zijn beleid over te laten, en deze neiging is spoedig zoo algemeen geworden, dat zelfs een enkele, die andere wenschen koesterde, het niet waagt luide te klagen, en dat ook hij, die, ontaard genoeg, nog lange na het vertrek der dienaars van het geweld, in 1813, met deze dienaars onderhandelde, en hen, welke zich der heilige zaak des Vaderlands toewijdden, met de wraak eens stuiptrekkenden dwingelands dreigde, zich genoodzaakt ziet, zijne belangstelling in Vaderland en Vorst openlijk te veinzen."

"De volksgeest in de Nederlanden is alzoo aller hartelijke deelneming in aller welvaart, met eene daarbij komende schier onbepaalde berusting in de verrigtingen der regering in de Noordelijke, en met eene mistrouwende zucht tot onderzoek en toetsing van de daden des Bestuurs, in de Zuidelijke Provincien."

"Hieruit volgt dit besluit: — De Volksgeest is, in Nederland, nog niet, hetgeen hij behoort te zijn."

Welligt volgt op deze bijdrage nog een tweede uittreksel uit de bovengenoemde Verzameling.

OOK IETS OVER DE SPELLING DER FRIESCHE TAAL.

Steller dezès, ofschoon geen taalgeleerde, maar een groot liefhebber en voorstander, en, voor zoo verre zijne vermogens daartoe strekken, beoefenaar der Friesche taal, wenschte ook wel eens zijne gedachten over de spelling derzelve mede te deelen, zoo als hij doet bij deze. Met genoegen vernam ik uit het *Iers* hieromtrent in no. 14 van dit dagblad voorkomende, dat het reeds een deel der werkzaamheden van het Friesch genootschap uitmaakt om eene algemeene, welgeregelde en vast bepaalde spelling daar te stellen. Naar het oordeel van den inzender van dit *Iers* zoude men alleen het oude Friesch in dezen tot een rigtsnoer moeten nemen en de taal in haren oorsprong opsporen of als het ware uit de aloutheid opdelfen, om dezelve onverbasterd in haren vorigen luister weder te doen verschijnen. Mijs inziens zoude dit, behalve dat zulks denkelijk aan schier onoverkomelijke zwarigheden zoude onderhevig en tot geene volkomenheid te brengen zijn, geen doel treffen; ten zij men de beoefening van Friesche taal- en letterkunde alleen onder de geleerden wilde houden en het volk daarvan uitsluiten: immers, wie zal, in het algemeen gerekend, zich de moeite geven en wie is er toe in de gelegenheid om de oude Friesche Wetten en dergelijke stukken te bestuderen? Dat het oude nauwkeurig en met de meeste zorg bewaard blijve, vinde ik zeer nuttig en ik juiche met al mijn hart de pogingen toe dergenen, welke deswege eenen loffelijken ijver aan den dag leggen; maar om eene, uit eene acht eeuwige oudheid opgedolven, spelling nu in te voeren achte ik voor de beoefening der tegenwoordige Friesche letterkunde niet slechts schadelijk te zijn, maar den smaak en de geesdrift, die, hier en elders, onder alle klassen, opmerkelijk begint te ontvlammen, ten eenenmale te zullen verstikken. Aan den anderen kant zoude ik ook ongaarne mijne goedkeuring hechten aan den stelregel: *schrijf zoo als gij spreekt*: (ik late de gevoelens van de Heeren Halbertsma en Posthumus hieromtrent onaangeroerd: dewijl ik het boven mij verheven rekene een ander te beoordeelen; ik stelle dit geschrift alleenlijk ter neder met oogmerk om mijne gedachten te uiten, en, zoo mogelijk, ook anderen, ofschoon geene geleerden zijnde, uittelokken om hunne denkbeelden over dit punt kennelijk te maken). Want waarom zal men zich dan houden? Hier spreekt men zoo, elders weder anders: en men zal, geheel Friesland doorreizende, ten deze vrij wat verschil ontwaren. Om een enkel voorbeeld te noemen: te Workum en Hindeloopen, hoe nabij elkander, vindt men een merklijk onderscheid; of wil men deze laatstgenoemde plaatsen, om deze of gene reden, hier niet in vergelijking gebragt hebben, men neme dan het weinige verder afgelegene Koudum of Warns, en ik weet stellig dat men

(†) Gelijk in een, ten jare 1815, uitgegeven, aan onze landgenooten gerigt stukje, hetwelk overigens vele verdiensten had, werd gezegd. Wij bedoelen dat van den Heer *Dassow*.

(§) Men herleze, daaromtrent, het schoone *Gedenkschrift van Nederlands Herstelling*, door den Hooggeleerd van der Palm, bladz. 160 en volgende.

niet alleen in vele woorden onderscheid van uitspraak, maar hier woorden zal hooren die ginds nimmer of althans zeer schaars gebruikt worden. — Ik zoude beter dan een en ander keuren, dat men den weg insloeg dien de redactie van het Friesche boekje geopend heeft, namelijk: zoo na mogelijk de spelling van Gijsbert behouden, met weglating van het overtollige en bijvoeging van het ontbrekende, waardoor men hiervan houde ik mij overtuigd, den bijval en bloei der Friesche letterkunde aanneemlijker maken en in de hand zal werken. De geleerde Epkema heeft zeker ook met meerder doel dan louter om de werken van Gijsbert te beter te doen verstaan zijn algemeen bekend en zoo schoon uitgewerkt Woordenboek vervaardigd en uitgegeven; terwijl Zed. betuigt, Gijsbert uit zich zelve verbeterd te hebben en dat onze voorvaders zeer onvast en afwisselend in hunne spelling waren. — Wat mij betreft, zoudikwijls ik mijne krachten in het Friesch oefene of beproeve, druk ik het voetspoor der opgemelde Redactie. (Met weglating echter van *ek* voor of in plaats van *ik* te dergelijke, hetgeen onze Gijsbert, in het Friesch, met zijne tijdgenooten Cats en anderen, in het Hollandsch gemeen had.) Aangenaam zoude het mij zijn dat ik, door deze mijne bescheiden bedenkingen, ook anderen had aangemoedigd om hunne denkbelden te openbaren; — terwijl ik, vertrouwend dat niemand mij van vermetelheid of onkiesche wijze van handelen zal beschuldigen, tot proeve van mijne gewone spelling het volgende hierbij voege:

Suum cuique.

Ien kôater, waem nin hâarz mogt barre,
Teag op ien ezel neije sted,
Dij, om sijn meag'rens in sijn looijens,
Him just koe tôapje, meer eak naet.
Nuw berde 't dat him immen mette
Dij troggeans rop fen sizzen wier
In eak ris lef sijn muwille spielle
Oer 't reisgjen op sôa'n nuer dijier.
De kôater, eak naet lam fen muwille.
Spriek: „Feintje leauw dou 't jinge ik zis;
't Is better, sôa az ik to reisgjen,
Az dat min salme ien ezel is.

NB. Wanneer iemand al te mets in twijfel mogt trekken of het idé van dit rijmpje van mij zelf, dan wel of het, geheel of ten deele, van een ander ontleend zij; ik slechts even na, *J. de Brune de Jonge*, *Jok en Ernst* enz. p. 192 No. 48, uitgegeven te Harlingen bij H. Galema 1672.

DE ABDERITEN.

ABDERA was eene zeestad in Thracien, nabij den mond van de rivier Nestus gebouwd; dit wordt door niemand in twijfel getrokken. Maar wie heeft dezelve gebouwd? Een ongelukkige vraag te beantwoorden, want tot op heden ligt de waarheid dezer zaak in eenen stukkonden nacht verborgen. De een noemt de zuster van Diomedes, de ander de Clazomeniers of de Tejensers, ja zelfs heeft men de stichting toegeschreven aan den ijzersterken Herkules, en wel uit eene bijzondere oorzaak. Deze, als naar gewoonte, uitgegaan op eene reusachtige expeditie, had aan zijnen lieveling Abderus zijne schoone merriën ter oppassing toevertrouwd. Teruggekeerd was zijn vriend door die beesten opgegeten, of ten minsten verscheurd. Bij diens grafstede zou nu Herkules, Abderus ter eere, de stad Abdera hebben gebouwd, en mij dunkt dit laat zich nog al aardig hooren.

Wonderlijke dingen worden door de Geschiedschrijvers van Abdera verhaald. Plinius zegt, dat het gras in de weiden rondom die stad zulk eene kracht bezat, dat de paarden er zinneloos van werden. Justinus getuigt, van de verbazende menigte van kikvorschen en ratten, die er ten tijde van den wreeden Cassander, Koning van Macedonien in de stad waren, zoodat de inwoners, om zich niet aan eenen woedenden strijd te wagen, want er was ook geen Homerus meer om dien te bezingen, dezehare woonplaats met eene andere verwisselden. Dan zij werden weder spoedig, waarschijnlijk door het heimwee, naar hunne wieg en bakermat teruggedreven. — Lucianus heeft geboekt, dat onder de regering van Koning Lysimachus er eene heete koorts onder de Abderiten was ontstaan, die na den zevenden dag ophield. Deze onthutste derhersen der zieken op eene zoo kluchtige wijze, dat zij, bleek en vermagerd, achter elkanderen als deftige acteurs langs straat wandelden en verschillende rollen uit Treurspelen met zwier en kracht reciteerden. Hun liefkoosd onderwerp was de Andromeda van Euripides. — Nog een wonderlijker voorval wordt verhaald. Men vierde op zekere dagen een Auto da fé: er werd een persoon eerst geheiligd en daarna gesteenigd. Daarop doelt vader Ovidius (in eenen kwaden luim zijne vijanden niet veel goeds toewenshende) in Ibin, Vs. 567 en 568:

Aut te devoveat festis Abdera diebus,
Saxaque devotum grandine plura petant. d. i.

Of dat op feestdagen de stad Abdera U heilige, en daarna eene digte hagelbui van steenen op U doe regenen.

Het kon wel niet anders zijn of dergelijk eene stad moest groote en beroemde Mannen opleveren. Men noemt ons den altijd lagchenden Democritus, Hecateus, Protagoras, den dichter Nicenetus en nog meer zulke uitstekende ussen en assen. Het lust mij van dit merkwaardig volk een paar staaltjes van vernuft en vindingrijkheid in rijm mede te deelen, die genoegzaam zullen zijn om uit vele andere hunner geestige bedrijven een gunstig besluit te trekken:

Wie hoorde door de aloude Faam
Niet vaak der Abderiten naam,
Doordringend oordeel luide roemen?
Waar werd der Grieken schrandereid
Hun scherp vernuft, hun wijs beleid
Met meerder lof ten toon gespreid,
Dan in Abdera's stad, die wij met eerbied noemen?

Aan geld en geestvermogens rijk,
In wijsheid Socrates gelijk,
Door kunst en wetenschap verheven;
Hier was de stapelplaats der aard,
Waar smaak aan grootheid was gepaard,
't Oorspronkelijk genie bewaard,
't Volkomst ideaal ten trouwen gids gebleven.

Een treffende inval uit dijn tijd
Roemt 't nageslacht nog wijd en zijd,
Verd der vergetelheid ontogen.
Een kunstnaar van 't beroemd Atheen
Vormde uit den witsten marmarsteen,
Die ooit uit Paros grond verscheen,
Een meesterstuk, waarop heel Griekenland kon bogen.

Een stad zoo als Abdera stad,
Die wel een schoone marktplaats had,
Mogt geen Fontein ten sieraad strekken,
't Model werd door hen uitgedacht,
Een groep van beelden voortgebragt,
Wier stoutheid, luistervolle pracht,
Aan 't kunstenninnend hart verbazing moest verwekken.

De Zeegod met zijn stoet verzeld,
De drietand in de vuist gekneld,
Zit vorstlijk op den zegewagen; —
Een vierspan voert Saturnus zoon,
Dolphijnen dartlen om den troon
Omringd door zeven Watergoën,
En een kolommenrei moest 't gansch gevaarte dragen.

Nu zou elk zeepaard en dolphijn,
Een waterval en springvloed zijn,
Wiens dikke stralen opwaarts vlogen,
Door kunst moest 't water met veel kracht
In der kolommen buis gebragt,
Gedrongen in het zeegeslacht,
En bruischen met geweld uit neus en bek en oogen.

Toen 't kunststuk der voltoojing naakt,
Was elk in vuur en vlam geraakt,
Voelt zijn verwachting telkens groeijen;
Dan eindlijk ziet men dat het vocht
Uit wel en bron geen springvloed wrocht,
Maar nauwelijks zoo veel vermogt,
Om der dolphijnen neus een weinig te besproeijen.

Bragt men het werktuig aan den gang,
't Was of die dieren levenslang

Tuwt aan 't zeepaard uit vandaar,
Het speetman vocht den bek onvliet,
En treurende om den Abderiet
Een drietal tranen uit het sturend oog liet glijden.

Thans haast men 's Kunstnaars slecht beled,
Natuur om hare karigheid,
Doch wil den missag gaarn verbloemen,
Daarom zal nu die plaats bekleeden,
Een Standbeeld gansch van Elpenbeen,
Een Venus, wier bevallicheit
Den naam Praxiteles (*) met eerbied deden noemen.

Het pronkstuk, dat elks oog verrast
Stond op een altaar van albast,
En gansch Abdera opgetogen,
Stort haar verrukking telkens uit,
Ja! de Abderiten juichten luid,
Toen zij vernamen 't Raadsbesluit:
„Men moet de Mingoën verheffen voor elks oog.”

„De Vreemdeling, die op haar staart,
„Als 't grootste wonderwerk der aard
„Zal zien hoe kunst haar meester loonde!”
Men tigt aan 't werk met kracht en moed,
Verheft bij d' eersten zonnegloed,
Op eene zuil van tachtig voet
't Volschoone beeld, dat nu zich als een pop vertoonde.

Zie daar Abderas wijs beled,
Haar oordeel en vernuftigheid,
In deze en zoo vele andere zaken; —
Ja, melden de Historieblaas,
Getrouw der Abderiten daan,
Den zal men nooit verzonderd staan,
Hoe dat een geestig volk zich kan onsterfelijk maken.

v. L.

WREEDHEID.

Men heeft te Dublin publiek laten bezien, twee kleine meisjes, aan de armen en dijen vereenigd. Zij verwekten aanvankelijk eene groote belangstelling, maar na door Heelkundigen onderzocht te zijn, heeft men ontdekt, dat deze twee meisjes geene tweelingen maar de slagtoffers eener goddelooze speculatie waren. De Vader, een vervallen Fransch Chirurgijn, had aan deze ongelukkige schepsels in de armen en dijen insnijdingen gedaan tot op het vleesch, en deze deelen weten te vereenigen, door kunstig uitgevonden verbanden en compressen. — De barbaarsche Vader zit in den kerker, en men heeft het voornemen gevormd deze schijnbare tweelingen weder te scheiden, door eene kunstbewerking, welke zeer smartelijk zal zijn. — *National.*

(*) *Praxiteles* was een der grootste Beeldhouwers van Griekenland, aan wien men de schepping te danken heeft van het nooit volprezen beeld der *Gnidische of Cnidische Venus*. Hij waagde het het eerst die Godin in hare natuurlijke gedaante voor te stellen, en de bewoners van Gnidós wilden liever aan den Keizer Nikomedes door zware lasten cijnsbaar zijn, dan dit hun goddelijk standbeeld missen. Te dikwijls heeft men deze venus met de *Medicische* verward, in welke dwaling ook nu weder is getreden de steller van het Art. *Praxiteles* in het *Alg. Woordenboek van K. en W.* door Gt. Nieuwenhuis. — Vele verschillen zijn er deswege ontstaan. Heyne heeft een geleerd onderzoek uitgegeven over de Cnidische en Colsche Venus van Praxiteles. Böttiger heeft beweerd, dat er geene andere gelijkenis tusschen de Venus de Medici en Gnidische bestaat, dan in de hand de schaamte bedekkende, en dat de beroemde Capitolijsche Venus voor eene kopij van de Gnidische wordt gehouden, enz. enz.

DE LAATSTE BUITENGEWONE WINTERAVOND-VERGADERING van het Departement Leeuwarden der Maatschappij: tot nut van 't algemeen, zal worden gehouden op Woensdag den zeventienden Maart e. k., des avonds ten 6½ ure, zulende de Redevoering worden gedaan door den Wel-Edelen Heer W. H. SURINGAR, en deze bijeenkomsten, voor dezen Winter, worden gesloten in naam van Bestuurderen door den Wel-Eerwaarden Heer L. PATOIR. *ROBIDE VAN DER AA, Secretaris.*
Leeuwarden, den 15 Maart 1830.

*. Mijne geliefde Echtgenoot, T. BOUMA, verloor op heden zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER. *D. BROUWER.*
BOLSWARD, den 2 Maart 1830.

*. Heden beviel van eenen welgeschapenen Zoon, H. G. KRAMER, geliefde Echtgenoot van *S. P. MINNEMA.*
OUNEGA, den 2 Maart 1830.

*. Heden avond verloor van eene welgeschapene DOCHTER, GRIETJE S. POSTMA, geliefde Echtgenoot van *L. P. OPPEDIJK.*
WOUDSEND, den 5 Maart 1830.

Deze dient tot kennisgeving aan Familie en Bekenden.
* Heden verloor van eene welgeschapene DOCHTER, A. S. KOOISTRA, geliefde Echtgenoot van *R. J. COOPAL.*
ARUM, den 5 Maart 1830.

* Heden namiddag een ure, beviel mijne geliefde Echtgenoot, M. BEEKHUIS, door Gods goedheid voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER. *H. HELLEMA.*
ACHLUM, den 6 Maart 1830.

* Heden is ons tot groote vreugde, een welgeschapen Zoon geboren. *J. H. v. KUIPERS.*
SNEEK, *P. T. SANGERS.*
den 7 Maart 1830.

Deze dient tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.
* Heden verloor van eenen Zoon, A. T. POSTHUMUS, geliefde Echtgenoot van *H. J. VAN STRATEN.*
DOKKUM, den 7 Maart 1830.

* Heden morgen verloor zeer voorspoedig van eenen welgeschapenen Zoon, EVA JUSTINA WIERDSMA, geliefde Echtgenoot van *Mr. L. DORHOUT.*
LEEWARDEN, den 9 Maart 1830.

* Heden namiddag verloor door Gods vaderlijken bijstand, van eene welgeschapene DOCHTER, J. P. SCHLEIJERMACHER, geliefde Echtgenoot van *D. MINNEMA, Heeren-Lagementhouder te Harlingen.*
HARLINGEN, den 9 Maart 1830.

Deze dient tot algemeene en bijzondere kennisgeving.
JOURE, den 9 Maart 1830. Heden beviel L. J. PENNINGA, geliefde Huisvrouw van P. A. BORGER, van eene welgeschapene DOCHTER.

* Mijne teederbeminde Echtgenoot, ADRIANA JACOBA VAN MARKEN, beviel heden door Gods goedheid van een' welgeschapen Zoon. *R. ADRIANI.*
ROTTERDAM, den 10 Maart 1830.

* Mijne geliefde Echtgenoot, SARA RODENHUIS, verloor heden gelukkig van eene DOCHTER. *J. VALCKENIER.*
HARLINGEN, den 11 Maart 1830.

Familie en Vrienden gelieven deze algemeene kennisgeving als bijzondere aan te merken.
FRANEKER, den 13 Maart 1830. Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapenen Zoon, R. VAN TEMMING, geliefde Echtgenoot van *G. YPMA.*
Strekende deze tot kennisgeving aan Familie en Vrienden, zoo in als buiten de stad.

* Gister avond vijf ure, ontsiep zeer zacht en gerust, onze innig geliefde Moeder, Meijufvrouw JOHANNA BESEMER, laatst Weduwe van wijlen den Heer H. J. BANKEN, doch vroeger Weduwe van wijlen den Heer J. MERTZ. Zij bereikte den ouderdom van 76 jaren. — Zij was het liefderijk vereenigingspunt harer talrijke Familie. — Zacht rustte hare assche, terwijl hare nagedachtenis altijd bij ons en bij allen die haar gekend hebben, in zegening zal zijn. *P. J. METZ.*
LEEWARDEN, *Mede uit naam mijner Broeders en Zusters.*
den 4 Maart 1830.

* Heden overleed tot bittere droefheid van mij en mijne kinderen, na eene langdurige sukkeling, mijne geliefde Echtgenoot, SIBBELTJE SJOERDS HOORNSTRA, in den ouderdom van 42 jaren en 3 maanden. *B. DALSMIA.*
SNEEK, den 9 Maart 1830.

* Heden overleed aan de gevolgen eener langdurige sukkeling, onze veelgeliefde tweede Zoon, JOHAN CHRISTIAN, in den nog jeugdigen leeftijd van bijna 21 jaren. *H. R. STOETT.*
LEEWARDEN, *C. M. STOETT, Geb. SUSROT.*
den 10 Maart 1830.

* Heden morgen overleed, aan verval van krachten, in den ouderdom van 76 jaren, onze waarde Moeder en Behuudmoeder, Meijufvrouw SARA ARON, Weduwe den Heer H. J. NOVA, diep betreurd door hare kinderen en bloedverwanten. *L. H. NOVA,*
AMSTERDAM, *mit aller naam.*
den 11 Maart 1830.

De afzender blijft op de firma van de Wed. H. J. NOVA & ZONEN voortwerken.

*. Tot onze innig droefheid overleed heden, ons jongste kind en eenige dochtertje, MARIA SARA ATTOLINA ANNA CAROLINA, in wiens bezit wij ons slechts twee maanden mochten verheugen.

GRONINGEN, *J. J. VAN SUCHTELEN TOT DE HAARE.*
den 12 Maart 1830. *M. H. VAN SUCHTELEN TOT DE HAARE,*
Geb. VAN WAGENINGEN.

*. Na eene korte ongesteldheid, onder het geweld van stuipen, stierf in den vroegen morgen ons jongste Dochtertje, GERRITJE; slechts 36 weken mochten wij ons in haar bezit verblijden.

Diep bedroefd, geven wij hiervan kennis aan vrienden en bekenden. *F. DE RUITER.*
HARLINGEN, *J. DE RUITER, Geb. SCHAAPSM.*
den 13 Maart 1830.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 12 Maart 1830, f 32 : 00.
De In- en Uitlandsche Rogge en Tarwe was dien zelfden dag: Rogge f 167 : 25
het Last.

Tarwe f 9 : 83 de Mudde.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 13 Maart 1830.

Werkelijke Schuld... 2½ pct. 64½ a 64½	Idem te Londen.... 5 pct. 99½ a 100
Rest. Uitgestelde dito... 1½ a 1½	Spanje 1805..... 5½ a 71½ a 71½
Kans-Bijljetten..... f 29½ a 29½	Idem 1822..... 5 a 12½ a 12½
Amortisatie Sijndicaat 4½ pct. 100½ a 100½	Engeland geconsol.... 3 a 92 a 92½
Losrenten..... 2½ a 98½ a 98½	Fransche Fondsen.... 3 a 83 a 83½
Nederlandsche Handm. 4½ a 93 a 93½	Certificaten dito..... 3 a a
Obligatiën Rusland... 5 a 105 a 105½	Napelsche Certificaten 5 a a
Nieuwe Inschrijving. 5 a 105 a 105½	Idem Nieuwe..... 5 a 87½ a 87½
Russische Inschrijving 6 a 75 a 75½	Idem in Londen..... 5 a 98½ a 98½
Certificaten dito..... 6 a 75 a 75½	Poolsche Aand. 18296 a 111 a 112
Rusland Hamburg... 5 a 102½ a 103	Oblig. Portugal.... 5 a 58½ a 59½
Idem Negot. Londen 5 a 103½ a 103½	„ Grieken..... 5 a 35½ a 41½
Weenerbank..... 5 a 102½ a 102½	„ Braziel..... 5 a 71½ a 72
Idem..... 4 a 94 a 94½	„ Mexico..... 5 a 23 a 24
Weener Bank-actien... 1570 a 1575	„ Idem..... 6 a 26½ a 27½
Aandeelen Rorhschild f 100 f 216 a 217	„ Columbia 1824 6 a 21½ a 21½
Idem..... f 250. 4 pct. a	„ Peru..... 6 a 16½ a 16½
Idem Metaaliek..... 5 a 99½ a 100	

DE GRIETMAN AD INTERIM VAN DONIAWERSTAL, convoceert mits deze de Floreenpligtigen van deze Grietenij, om te compareren op volgende dagen en uren, als die van:

Oosterhaule,.... op Donderdag den 18 Maart 1830, des voormiddags ten 9 ure.
Nijega,..... 10 ure.
Oldeouwer,..... 11 ure.

in de Kerk te Oosterhaule. —
St. Nicolaasga, dienselfden dag, des namiddags ten 3 ure.
Doniaga,..... 4 ure.

in de Kerk te St. Nicolaasga. —
Tjerkgaast,.... op Vrijdag den 19 Maart 1830, des voormiddags ten 9 ure.
in de Kerk te Tjerkgaast. —

Idskenhuisen,.... den selfden dag, des namiddags 2 ure.
Legemeer,..... 3 ure.

in de Kerk te Idskenhuisen. —
Langweer,.... op Zaterdag den 20 Maart 1830, des voormiddags ten 9 ure.
Teroele,..... 10 ure.

Oostmaalbrugge,..... 10 ure.
Dijken,..... 11 ure.
Boornzwaag,.... 12 ure.

in de Kerk te Langweer. —
Goingarip,.... op Maandag den 22 Maart 1830, des voormiddags ten 10 ure.
in de Kerk te Goingarip. —

Broek,..... den selfden dag, des middags ten 12 ure, in de Kerk te Broek.
Ten einde te stemmen wegens de Grietenij Doniawerstal, twee DIJKSVOLMAGTEN, voor de Contributie der Zeven Grietenijen en de stad Sloten, alsmede een generalen ONTVANGER der Floreenen, voor dezelfde Grietenij, alles overeenkomstig het deswege bestaand Reglement. —

Langweer, den 3 Maart 1830.

De Grietman ad interim voornoemd, T. VAN HETTINGA.
Ter ordonnantie van dezelve, T. S. v. D. LEIJ.

HET GRIETENIJ-BESTUUR VAN OPSTERLAND, noodigt bij deze uit, Onderwijzers van den tweeden of des noods van den derden rang, welke geneged mogten zijn te dingen naar den post van Onderwijzer te Wijnjeterp, waaraan die van Koster, Voorzanger en Klokkenist tevens zijn verbonden, welke School ten gevolge verplaatsing van den Onderwijzer H. Ferwerda naar Blija vakant is geworden, om zich met overlegging van de vereischte stukken vóór den 20 Maart 1830, franco aan te melden ter Secretarie van Opsterland, en zich tevens tot het ondergaan van een vergelijkend examen, op Donderdag den 25 Maart 1830, des voormiddags ten 10 ure te susteren in het Grietenijhuis te Beetsterzwaag. — De vaste inkomsten van dezen post bedragen jaarlijks f 150 uit de Grietenijkas, uit de Kerkvoogdijkas f 75; de Schoolgelden van 40 tot 80 leerlingen, bedragen 40 cents gedurende het winter halfjaar, en 5 cents des weeks, gedurende den zomer; de Onderwijzer heeft daar te boven het genot van eene goede en vrije Woning, met grooten Tuin.

Beetsterzwaag, *Het Grietenij-Bestuur voornoemd, E. SIITSEMA.*
den 4 Maart 1830. *Ter ordonnantie van hetzelfde, D. SURINGAR.*

DE GRIETMAN VAN FRANEKERADEEL, roept mits deze op, de Contribuabelen tot het onderhoud van de Pajezijl, gelegen in de Slagtedijk onder den dorpe Achlum, zoo wel die buiten, als binnen de genoemde Grietenij wonen, om op Donderdag den 18 Maart 1830, des morgens 11 ure, te compareren in het Grietenijhuis binnen Franeker, ten einde in persoon of bij volmagt, uit hun midden te stemmen twee GECOMMITTEERDEN, aan welke het toezicht over genoemde Zijl en de bevordering der noodzakelijke reparaties, die aan dezelve moeten worden gedaan, zal worden opgedragen.

De Grietman voornoemd.
J. M. v. BEIJMA THOR KINGMA.
Ter ordonnantie van denzelven, S. WIJENGA.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN AMELAND, roepen bij deze op, Aspiranten van den derden rang, tot een vergelijkend Examen, voor de School in het gehucht Buren in hunne Gemeente, op een jaarlijksch Traktement van f 156, en zulks op Woensdag den 14 April e. k., moettende de gegadigden hunne Documenten bij den Schoolopziener van het 3de Schooldistrict in zenden vóór of op den 3 April aanstaande.

MR. VAN DER PLAATS, Notaris te Leeuwarden, zal, op Zaturdagen den 27 Maart en 3 April 1830, des namiddags ten 3 ure, ten huize van de Erven Ferk, te Stiens, bij den provisionelen en finalen palmslag, publiek verkoopen:

1. Een nieuw en faal getimmerd HUIS, met twee Kamers, STALLING voor zes Koeijen en twee Paarden, uitgebreide SCHUUR, HOVING en HIEMING, staande op en omgeven aan alle zijden door een bunder ruim tien v. roeden uitmuntenden TUINGROND, waarvan ongeveer 83 v. roeden tot Bouw- en 27 v. roeden tot Weidland is aangelegen, met de daarop staande jonge Vruchtboomen en andere zware Boomen, behoorende onder Finkum, het Huis gekwoteerd no. 59, door den mede-eigenaar Lipke Krijns Bij de Leij bewoond en gebruikt; den Tuin en Weidgrond dadelijk, en het Huis en de Schuur den 12 Mei 1830 vrij te aanvaarden.

2. Ruim zes en dertig v. roeden uitmuntend BOUWLAND, gelegen onder Stiers, laatst bebouwd geweest met Vlas, bij denzelfden in gebruik, vrij van feed en drift; dadelijk bij de finale toewijzing te aanvaarden.

VERKOOPING. — De Notaris POSTHUMA, te Dockum, zal, ten verzoeken van den Deurwaarder VAN DER WERFF, aldaar, als het hebbende van zijn Principaal, publiek, bij strijk- en verhooggeld, op zeer gemakkelijke termijnen van betaling, presenteren te verkoopen:

1. Eene HUIZINGE en BAKKERIJ, met aanbehooren, staande en gelegen bij de Aalsumerpoort, wijk A, no. 139, te Dockum, (eene der neringrijkste standplaatsen), voorzien van onderscheidene Vertrekken en vele gerijfelijkheden, thans bij Jacob Douwes van der Oven in gebruik.

2. Eene HUIZINGE cum annexie, naast het vorige perceel, in wijk A, no. 140, de Krimpe genaamd, door de Wed. Hylke Pennstra thans bewoond; beide perceelen den 12 Mei 1830 vrij te aanvaarden.

Wie gading maken, komen op Vrijdag den 26 Maart 1830, des avonds ten 6 ure, bij de provisionele toewijzing, ten huize van Jan Jenter, Kastelein te Dockum, te wijl inmiddels de Conditien zijn te vernemen bij voornoemden Notaris en Deurwaarder.

N.B. Vóór drie of vijf jaren te huur: Eene roijale HUIZINGE en TIJL, in Kollum, thans door den Heer M. Nauta Peters wordende bewoond. Nader onderligt bij den eigenaar J. BOSMAN, Jr., op de Weze, letter C, no. 242, te Leeuwarden. *Brieven franco.*

